

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 3: Ekonomska Statistika

Indeks Troškova Izgradnje K3 2019

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

Predgovor

Agencija za Statistiku Kosova (ASK) počela je da objavljuje Indeks Troškova Izgradnje (ITI) po prvi put 27.marta 2014.godine.

Indeks Troškova Izgradnje (ITI) na početku u zemlji je objavljen na kvartalnoj osnovi K1 2013 = 100. Dok je od prvog kvartala (K1) 2016.godine sa preporukama stručnjaka iz Švedske Statistike i Švedske Agencije za Međunarodni Razvoj i Saradnju (SIDA), Indeks Troškova Izgradnje (ITI) izračunat je sa baznom godinom 2015=100. Na osnovu toga su ponovo izračunavate sve vremenske serije ITI-a u zemlji.

Ova publikacija sadrži: Tabelu Indeksa Troškova Izgradnje na kvartalnoj osnovi K1 2013-K3 2019 sa kvartalnim i godišnjim procentualnim promenama, Tabelu ITI-a za zgrade sa više stambenih jedinica prema kategorijama (K1 2013-K3 2019) i tabelu sa specifičnim ponderima(težinama) K3 2019 sa kvartalnim i godišnjim promenama (K3 2019 / K2 2019 i K3 2019 / K3 2018 prema kategorijama troškova.

Vaši komentari, primedbe, sugestije i predlozi u vezi ove publikacije su dobrodošli i mogu se poslati na e-mail adresu: ekonomik@ks-gov.net

Ovu publikaciju pripremili su:

Illir T. Berisha - Direktor Odeljenja
Ibish Asllani - Šef Divizije
Arlinda Mataj - Viša Službenica
Florie Pireva - Službenica

Decembar, 2019

Izvršni Direktor ASK-a,
Isa Krasniqi

Simboli i skraćenice

ASK - Agencija za Statistiku Kosova

ITI - Indeks Troškova Izgradnje

SIDA - Švedska Agencije za Međunarodni Razvoj i Saradnju

: Cifra nije dostupna

- Nije primenljivo

% Procenat

K1 - Prvi kvartal

K2 - Drugi kvartal

K3 - Treći kvartal

K4 - Četvrti kvartal

S a d r Ź a j

	Strana
Indeks Troškova Izgradnje (ITI) za treći kvartal 2019.godine	5
Tabela 1. Indeks Troškova Izgradnje (ITI) K1 2013-K3 2019 (2015=100), kvartalne i godišnje promene u procentima %.....	6
Grafikon 1. Kretanje ITI-a, K1 2013-K3 2019 (2015=100), prema kvartalima	7
Tabela 2. Indeks Troškova Izgradnje (ITI) za stambene zgrade sa više stambenih jedinica prema kategorijama (K1 2013- K3 2019)	8
Tabela 3. Ponderi, ITI-a, K3 2019 (2015=100), kvartalne i godišnje promene prema kategorijama troškova.....	9
Metodologija ITI-a.....	10

Indeks Troškova Izgradnje (ITI) za treći kvartal 2019.godine

Ukupan Indeks Troškova Izgradnje (ITI) na Kosovu u trećem kvartalu (K3 2019) je zabeležio pad od (-0.4%) u poređenju sa K2 2019.godine. U odnosu na isti period prethodne godine K3-2018.godine ukupan Indeks Troškova Izgradnje je zabeležio pad od (0.5%).

Treći kvartal 2019- Drugi kvartal 2019 -0.4%

Ukupan Indeks Troškova Izgradnje (ITI) na Kosovu u trećem kvartalu (K3 2019) je zabeležio pad od (-0.4%) u poređenju sa K2 2019.godine. Najveći pad je zabeležen u kategoriji: Materijali (-1.1%); Plate (-0.3%) i Ostali troškovi (-0.1%).

Pad cena je neutralizovan uglavnom rastom cena u kategorijama Transporta (9.6%); Energije (2.1%) i Mehanizacije (0.5%).

Treći kvartal 2019 - Treći kvartal 2018 0.5 %

U poređenju sa K3 2018.godine ukupan Indeks Troškova Izgradnje (ITI) na Kosovu u K3 2019.godine je zabeležio rast od (0.5%).

Rast indeksa je primećen uglavnom u kategorijama: Transport (13.0%); Plate (1.7%); Ostali troškovi (1.4%) i Mehanizacije (1.1%).

Dok pad je zabeležen u kategoriji Energija (-0.72%) i Materijali (-0.4%) u odnosu na isti period prethodne godine

Tabela 1. Indeks Troškova Izgradnje (ITI) K1 2013-K3 2019 (2015=100), kvartalne i godišnje promene u procentima %

Godina	Period	Indeksi (2015=100)	Kvartalne promene u %	Godišnje promene u procentima %
2013	K1	99.5	:	:
	K2	99.6	0.1	:
	K3	99.7	0.1	:
	K4	99.6	-0.1	:
Godišnji prosek 2013		99.6	:	:
2014	K1	99.8	0.2	0.3
	K2	99.9	0.1	0.3
	K3	99.9	0.0	0.2
	K4	99.9	0.0	0.3
Godišnji prosek 2014		99.9	:	0.3
2015	K1	100.1	0.2	0.3
	K2	100.4	0.3	0.5
	K3	100.5	0.1	0.6
	K4	99.0	-1.5	-0.9
Godišnji prosek 2015		100.0	:	0.1
2016	K1	100.0	1.0	-0.1
	K2	98.7	-1.3	-1.7
	K3	98.9	0.2	-1.6
	K4	99.1	0.2	0.1
Godišnji prosek 2016		99.2	:	-0.8
2017	K1	100.5	1.4	0.5
	K2	100.6	0.1	1.9
	K3	101.1	0.5	2.2
	K4	101.8	0.7	2.7
Godišnji prosek 2017		101.0	:	1.8
2018	K1	101.1	-0.7	0.6
	K2	102.7	1.6	2.1
	K3	103.2	0.5	2.0
	K4	103.4	0.2	1.6
Godišnji prosek 2018		102.6	:	1.6
2019	K1	103.1	-0.3	2.0
	K2	104.1	1.0	1.4
	K3	103.7	-0.4	0.5

Grafikon 1. Kretanje ITI-a, K1 2013-K3 2019 (2015=100), prema kvartalima

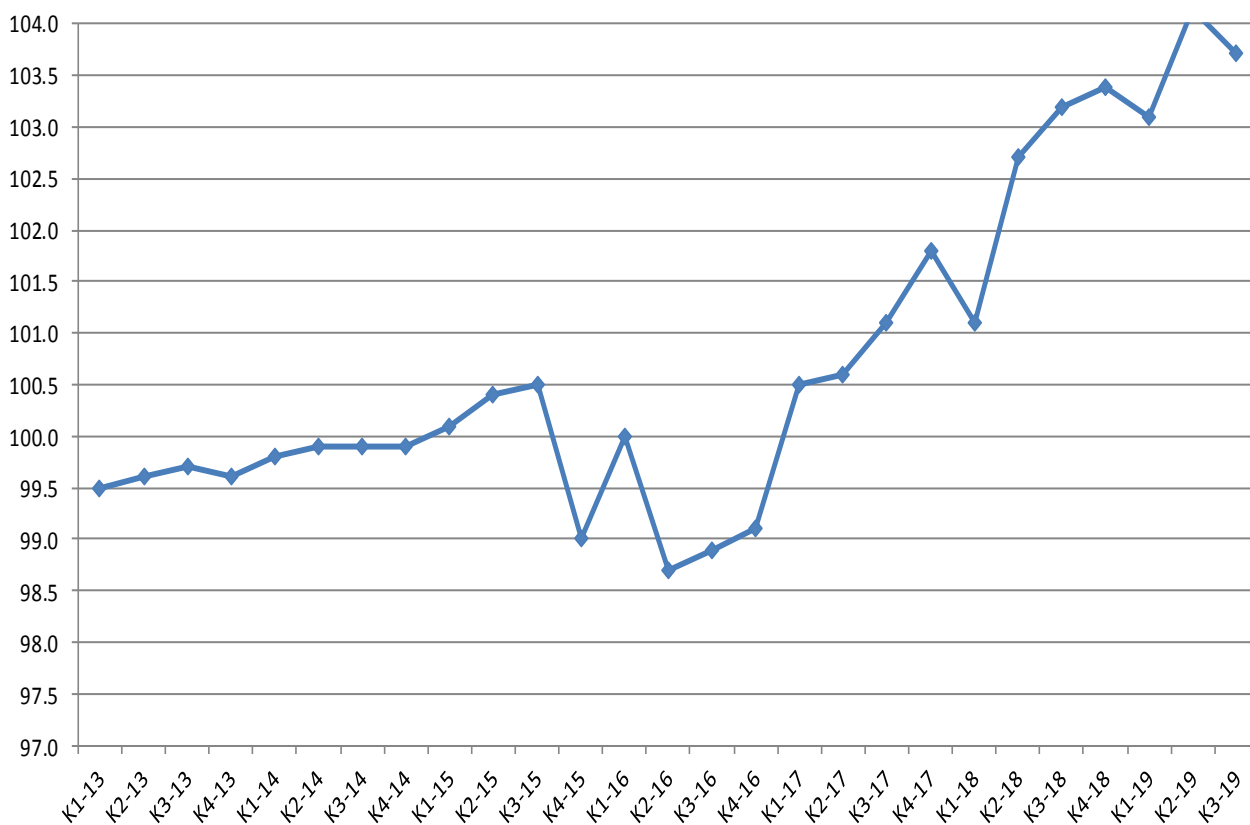

Tabela 2. Indeks Troškova Izgradnje (ITI) za stambene zgrade sa više stambenih jedinica prema kategorijama (K1 2013- K3 2019)

2015=100

		Kategorija troškova										
		1 Materijali (a+b+c)	(a).Građevinski materijali	(b). Elektromaterijali	(c).Vodovodni i sanitarni materijali	2 Plate	3 Mehanizacija	4 Transport	5 Energija	6 Ostali troškovi	Ukupno(1+2+3+4 +5+6)	
Ponderi		69.8	60.4	5.1	4.3	16.4	5.9	3.8	1.4	2.7	100.0	
Period	2013	K1	100.4	100.7	96.4	99.8	96.8	95.5	105.3	86.2	100.8	99.5
		K2	100.6	101.0	96.7	99.5	96.8	95.5	105.3	81.8	99.8	99.6
		K3	100.8	101.3	95.8	99.5	96.8	95.5	105.3	81.8	99.5	99.7
		K4	100.5	101.0	95.7	99.4	96.8	95.5	105.3	88.9	100.3	99.6
	2014	K1	100.7	101.4	95.7	97.8	96.8	96.1	105.3	89.0	101.0	99.8
		K2	100.8	101.3	97.4	97.8	96.8	98.4	105.3	86.4	100.2	99.9
		K3	100.7	101.2	97.7	97.8	96.8	98.4	105.3	87.2	100.5	99.9
		K4	100.3	100.6	98.7	97.8	97.0	99.8	105.3	99.4	100.4	99.9
	2015	K1	100.5	100.6	100.4	99.5	97.0	99.8	105.3	99.4	100.6	100.1
		K2	100.1	100.2	99.2	99.5	101.0	99.8	105.3	100.0	99.8	100.4
		K3	100.2	100.2	100.9	100.5	101.0	100.1	105.3	100.1	99.6	100.5
		K4	99.2	99.0	99.5	100.5	101.0	100.2	84.2	100.4	100.0	99.0
	2016	K1	100.4	100.6	97.4	100.5	101.0	102.9	84.2	100.4	100.6	100.0
		K2	99.3	99.2	98.2	101.4	101.0	103.2	70.2	102.5	99.7	98.7
		K3	99.5	99.4	98.5	102.1	101.0	103.6	70.2	102.8	99.8	98.9
		K4	99.6	99.4	100.0	102.6	101.0	104.4	70.2	101.2	101.1	99.1
	2017	K1	101.0	100.9	100.6	102.8	101.0	104.3	81.9	101.4	102.3	100.5
		K2	101.1	100.9	100.1	103.8	101.0	104.3	81.9	104.7	101.6	100.6
		K3	102.2	101.8	100.1	109.2	101.0	101.4	81.9	102.3	101.5	101.1
		K4	103.1	102.8	100.4	109.2	101.0	101.3	81.9	105.2	101.8	101.8
	2018	K1	102.0	101.6	101.0	108.9	101.0	102.0	81.9	100.0	102.3	101.1
		K2	104.3	104.1	103.3	108.9	101.0	102.0	81.9	103.1	102.3	102.7
		K3	104.3	104.1	103.0	109.7	101.0	102.0	93.6	104.8	102.9	103.2
		K4	104.5	104.3	102.6	110.2	101.0	102.0	93.6	105.3	104.0	103.4
	2019	K1	104.0	103.7	102.6	109.2	101.0	102.0	97.6	102.0	104.3	103.1
		K2	105.0	104.7	103.8	110.2	103.0	102.7	96.4	101.9	104.5	104.1
		K3	103.9	103.5	103.7	109.2	102.7	103.2	105.7	104.0	104.3	103.7

Tabela 3. Ponderi, ITI-a, K3 2019 (2015=100), kvartalne i godišnje promene prema kategorijama troškova

Šifra	Kategorije troškova	Ponderi	K3-2019 2015=100	<u>K 3 - 2019</u> <u>K2 - 2019</u>	<u>K 3- 2019</u> <u>K 3- 2018</u>
1	Materijali (a+b+c)	69.8	103.9	-1.1	-0.4
	a. Građevinski materijali	60.4	103.5	-1.2	-0.5
	b. Elektromaterijali	5.1	103.7	-0.1	0.7
	c. Vodovodni i sanitarni materijali	4.3	109.2	-0.9	-0.5
2	Plate	16.4	102.7	-0.3	1.7
3	Mehanizacija	5.9	103.2	0.5	1.1
4	Transport	3.8	105.7	9.6	13.0
5	Energija	1.4	104.0	2.1	-0.7
6	Ostali troškovi	2.7	104.3	-0.1	1.4
Ukupno		100.0	103.7	-0.4	0.5

Metodologija ITI-a

Metodološki opis Indeksa Troškova Izgradnje za stambene zgrade sa više stambenih jedinica

Indeks Troškova Izgradnje vrši merenje kretanja cena proizvodnje repromaterijala, plata, mehanizacije, transporta, energije i drugih troškova koji se uračunavaju u građevinskim projektima. Indeks meri promenu cena za pojedinačne faktore proizvodnje i meri ih u skladu sa utvrđenim sistemom merenja. Indeks ne meri promene u proizvodnji kao što su bolja iskorišćenost materijala ili drugi faktori, niti odražava granične dobiti.

Stanovništvo

Indeks Troškova Izgradnje ograničen je samo na novoizgrađene stambene zgrade za više stambenih jedinica, koji je najčešći tip građevinskih projekata na Kosovu. Indeks se obračunava za celo Kosovo.

Kategorije troškova

Indeks Troškova Izgradnje za stambene zgrade za više stambenih jedinica, obuhvata sledeće šest kategorije troškova:

- Materijali
- Plate
- Mehanizacija
- Transport
- Energija
- Ostali troškovi

Model indeksa

Od prvog kvartala 2016. godine, model Indeksa Troškova Izgradnje je promenjen iz fiksnog baznog indeksa u lančani indeks sa godišnjem Lasperovom karikom i ovi podaci su objavljeni 14.06.2016.godine na veb stranici ASK-a (u publikaciji Indeks Troškova Izgradnje ITI K1 2016).

Glavni razlog za promenu indeksa iz baznog fiksnog u lančani indeks je da ovaj model omogućava uključivanje novih artikala ili brisanje starih artikala koji više nisu važni. Drugi razlog je usklađivanje ITI-a s drugim pokazateljima cena koja su proizvedena od strane ASK-a, a za koje se koristi model lančanog indeksa.

Referentni period referentnog indeksa (bazni period) u isto vreme je promenjen od prvog kvartala 2013. godine sa prosekom 2015.godine (bazna godina 2015 = 100)

Od juna 2016.godine neprekidno su objavljene vremenske serije na kvartalnoj osnovi od meseca januara 2013.godine sa baznom godinom 2015 = 100.

Lasperov indeks se definiše kao:

$$I^t = \frac{\sum_{i=1}^n P_i^t Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} = \sum_{i=1}^n \frac{P_i^0 Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} \times \frac{P_i^t}{P_i^0}$$

Gde su P^0 i P^t cene po jedinici u baznom periodu (0) i periodu poređenja (t), i Q^0 koja predstavlja količinu baznog perioda. Sabiranje se vrši pomoću proizvoda n. U gore datom prvom elementu, indeks se iskazuje kao odnos između sabirane vrednosti iznosa baznog perioda u periodu poređenja i u nivou cene. Indeks, takođe, može se iskazati kao finalni elemenat, kao približna prosečna ponderisana cena robe sa vrednostima baznog perioda.

Karika Indeksa obračunava se za aktualni kvartal q u godini Y, kao period poređenja i sa četvrtim kvartalom u godini y-1 kao referentni period cena. Period ponderisanja je prvi kvartal 2013.godine.

Tako da odnos se definiše kao:

$$I_{y-1,q}^{y,q} = \sum_{s=1}^k \frac{V_s}{\sum_{s=1}^k V_s} \times \frac{I_s^{y,q}}{I_s^{y-1,q}}$$

Gde ponder vrednosti V_s je vrednost transakcija u K1 2013 koje su predstavljene posredstvom troškova artikala s. Sabiranje se vrši preko troškova artikala k. Indeks referentnog perioda cena za period poređenja obračunava se u dva koraka :

$$\frac{I_s^{y,q}}{I_s^{y-1,q}} = \frac{I_s^{y,q}}{I_s^{y,q-1}} \times \frac{I_s^{y,q-1}}{I_s^{y-1,q}}$$

Izračunavanje lančanog indeksa

Broj lančanog indeksa se izračunava za kvartale i ukazuje određeni nivo kvartalnih cena u poređenju sa nivoom prosečne cene u 2015. godini (2015 = 100).

$$I_{2015}^{y,q} = \frac{100}{\frac{1}{4} \sum_{q=1}^4 I_{2014,q}^{2015q}} \times \prod_{Y=2015}^{y-1} I_{Y-1,q}^{Y,q} \times I_{y-1,q}^{y,q}$$

Izračunavanje promena

Kvartalna promena izračunava se kao:

$$\left[\left(\frac{CCI_{2015}^{Y,q}}{CCI_{2015}^{Y,q-1}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Kvartalna procentualna promena}$$

Godišnja promena se izračunava kao:

$$\left[\left(\frac{CCI_{2015}^{Y,q}}{CCI_{2015}^{Y-1,q}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Godišnja procentualna promena}$$

$CCI_{2015}^{Y,q}$ = Lančani indeks Troškova Izgradnje za tekući kvartal q

$CCI_{2015}^{Y,q-1}$ = Lančani indeks Troškova Izgradnje za prethodni kvartal q-1

$CCI_{2015}^{Y-1,q}$ = Lančani indeks Troškova Izgradnje za prethodnu godinu y-1 i kvartal q.

Prikupljanje podataka

Što se tiče građevinskog materijala, cene se prikupljaju od dobavljača građevinskog materijala. Ti dobavljači su u neposrednom kontaktu sa izvođačem radova. Da bi se prikupile informacije o cenama, preduzećima se šalje upitnik u kome je ASK tačno navela za koje se vrste proizvoda traže informacije o cenama. Davalac podataka može da vidi koje je cene saopštio ASK-u tokom prethodnog kvartala. ASK od preduzeća zahteva prosečne cene njihovih proizvoda svakog kvartala.

Podaci o troškovima za plate prikupljaju se od građevinskih preduzeća.

Što se tiče troškova mehanizacije, ASK prikuplja cene za sitnu mehanizaciju koja se koristi u sektoru građevinarstva.

ASK prikuplja cene usluga prevoza i za građevinski material od nekoliko građevinskih preduzeća.

Cene se prikupljaju kroz osoblje regionalnih kancelarija ASK-a u kvartalnoj osnovi.

Indeks energije se izračunava iz podataka Indeksa Proizvođačkih Cena, unutar ASK-a, koji je u skladu sa standardnom klasifikacijom delatnosti NACE Rev.2, i koji je zasnovan na Uredbu br. 11/2013, Član 7, u okviru ASK-a.

Podaci o kategoriji Ostali troškovi se izračunavaju od tokova harmonizovanih indeksa potrošačkih cena unutar ASK-a

Ponderi

Ponderi Indeksa Troškova Izgradnje zasnovane su na upitnicima koji se šalju građevinskim preduzećima. Kao što je već pomenuto, ponderi su od prvog kvartala 2013. godine.

Korišćenje Indeksa Troškova Izgradnje

Indeks Troškova Izgradnje za stambene zgrade za više stambenih jedinica je važan pokazatelj za zainteresovane strane, kao i radi sprovođenja analize građevinskog sektora. On se može koristiti kao deflator u nacionalnim računima za novogradnju stambenih zgrada sa više stambenih jedinica.

